

Oulun vanhusneuvoston lausunto

Sosiaalihuoltolain 23§mukaisten liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeet Oulun kaupungissa 1.9.2022 alkaen

Oulun vanhusneuvostolta on pyydetty lausunto liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeista Oulun kaupungissa.

Yleisestä ohjeista:

Oulun kaupungilla on voimassaolevat soveltamisohjeet. Nykyiset ohjeet ovat voimassa 31.8.2022 saakka. Uudet soveltamisohjeet tulisivat voimaan 1.9.2022, ja jo 1.1.2023 tehtävät siirtyvät hyvinvointialueelle. Ohjeisiin tehdyt muutokset ovat tässä vaiheessa suhteellisen rajallisia ja niiden vaikutus on Oulun kaupungille vähäinen. Tämä ohjeistus siirtynee lähes sellaisenaan hyvinvointialueelle sen hyväksyttäväksi ja toimeenpantavaksi.

Ohjeet on kirjoitettu osittain ”kapulakielellä”, joten olisi hyvä, jos ohjeet kirjoitettaisiin jatkossa selkokielellä, jotta ikäihmisetkin ymmärtäisivät niiden tarkoituksen.

Ohjeissa todetaan, että hakijoilla on pitkäaikaisia liikkumisvaikeuksia. Tällä tarkoitettaneen sitä, että hakijat ovat kuljetuspalvelujen ja liikkumista tukevien palvelujen tarpeessa, koska eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavan toimintakykyä alentavan syyn takia. He tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Sosiaalihuoltolaki ei tarkasti rajaa liikkumista tukevien palvelujen saamista, mutta kuntien soveltamisohjeilla ne on yleensä rajattu pienituloisille ja aika suppealle ryhmälle mm. tulojen perusteella. Yksityiskohtaisissa ohjeissa on muitakin rajauksia. Kuljetuspalvelut ovat ns. harkinnanvarainen palvelu, joten rajaaminen on kuntien/ kaupunkien ohjeissa mahdollista.

Yksityiskohtaisia huomioita:

Ohjeessa todetaan; että pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleville asiakkaille myönnetään kuljetuspalveluja erillisen ohjeen mukaan. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalle pitäisi kuulua kaikki hänen tarvitsemat palvelut samaan laitoshoidon palveluun ja hintaan. Tehostetussa palveluasumisessa olevista ei ohjeessa mainita mitään, miten heidän tarvitsemat liikkumista tukevat palvelut toteutetaan. Oletus on, että ne toteutetaan tämän ohjeistuksen mukaan, vaikkakin he ovat 24/7 h palveluissa.

Asiakasmaksut: Olisi hyvä yksinkertaisesti sanoa, että asiakasmaksu määräytyy Oulun joukkoliikenteen bussilipun hinnan mukaisesti. Kyllä se ohjeistuksessa tulee esiin.

Oulun kaupungin keskustan ulkopuolella palvelujen välimatkat ovat kohtuullisen pitkät, siksi korvaus tulee etäisyyksistä johtuen ulottaa vähintään 75 euroon, mikä tosin ohjeissa todetaankin.

Palvelusuunnitelmassa puhutaan vain yksilöllisestä tarpeesta. Tämä tulisi kirjata seuraavasti: *Oulun kaupunki korvaa yhdensuuntaisesta matkasta enintään 50 euroa tai korkeintaan 75 euroa, jos asiakkaalle välttämättömät palvelut ovat kaukana. Tämä korotus tulee olla kirjattuna asiakassuunnitelmaan.*

Ikäihmisten olemme kuulleet usein sanovan, että matkat jäävät usein toteutumatta tai että kuljetus tulee myöhään, tai että kuljetus tulee tilata niin aikaisin. Tähän asiaan on selkeät ohjeet ja ohjeistus, mutta ilmeisesti palvelujen tilaajan tulisi siihen aina yhä uudelleen kiinnittää huomiota, koska kuljetuspalvelujen toteuttajia on Oulun kokoisessa kaupungissa niin monenlaisia.

Marja-Leena Kärkkäinen

Maija Pitkänen

vanhusneuvoston puheenjohtaja

jäsen